

แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
Guidelines for developing professional learning communities in schools
under the Phra Nakhon Si Ayutthaya Secondary
Educational Service Area Office

พาทินธิดา การะวงศ์*, พรเทพ รุ่งแผน**
Patintida Karawong*, Pornthep Roopaen**
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และเสนอแนวทางการดำเนินการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา วิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 304 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นที่ 2 นำเสนอแนวทางการดำเนินการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2. ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ 3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 31 รายการ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1. ด้านการสร้างภาวะผู้นำร่วม จำนวน 5 รายการ 2. ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ จำนวน 6 รายการ 3. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนจำนวน 6 รายการ 4. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม จำนวน 8 รายการ และ 5. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ จำนวน 6 รายการ
คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purpose of this research is to study the conditions, problems, and propose guidelines for developing professional learning community operations in schools under the Phra Nakhon Si Ayutthaya Secondary Educational Service Area Office. The research method involved two steps: Step 1 studied the conditions and problems of operating professional learning communities in schools. The sample group consisted of 304 school

directors, teachers, and educational personnel. The research tool is a questionnaire to analyze data with mean and standard deviation statistics. Step 2 presents guidelines for developing professional learning community operations in schools by interviewing 5 experts. The tools used were interviews and data were analyzed using content analysis.

The results of the research found that: 1. The overall operating conditions of professional learning communities in schools are at a high level. 2. Overall problems in the operation of the professional learning community were at a moderate level. and 3. Guidelines for developing professional learning community operations consisting of 31 action items, divided into 5 areas: 1. Building shared leadership, 5 items, 2. Team work together, 6 items, 3. Community support structure, 6 items, 4. Shared vision, 8 items, and 5. Learning and professional development, 6 items.

Keyword: Guidelines for Development, Professional Learning Communities

บทนำ

การจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพที่มุ่งเน้นให้ครู ผู้บริหาร นักการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการร่วมมือและรวมพลังกันพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) โดยกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เป็นการเปิดโอกาสให้ครูผู้ซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาได้รวมตัวกันทั้งในสถานศึกษาเดียวกันและระหว่างสถานศึกษาหรือองค์กรอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนา การเปลี่ยนแปลง การมีคุณค่าร่วม การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ การรวมตัวกันในรูปแบบนี้เปรียบเสมือนแรงผลักดันที่อาศัยความต้องการและความสนใจของสมาชิกใน

กลุ่ม PLC เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะวิชาชีพสู่มาตรฐานการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก (Senge, 1990) เพราะการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษาควรเริ่มจาก “การเรียนรู้ของครู” แต่การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็อาจมีความเป็นไปได้ยากหากต้องคิดและปฏิบัติเพียงผู้เดียว จึงต้องมีการขับเคลื่อนระบบทั้งโรงเรียนด้วยการนำ PLC เข้ามาใช้ในสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พัฒนาองค์ความรู้ในด้านการปฏิบัติงานในวิชาชีพของครู ซึ่งแนวความคิดนี้ได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศอย่างหลากหลายถึงผลดีที่เกิดกับครูผู้สอนและผู้เรียนจากการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพขึ้นภายในโรงเรียน (วิจารณ์ พานิช, 2560) ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยของ Senge (1990) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่าการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ การสนับสนุนและเป็นผู้มีส่วนร่วม การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแนวโน้มลดลงในหลาย ๆ สถานศึกษา และผลการทดสอบของสถานศึกษาบางแห่งก็ไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งอาจเกิดจากหลาย ๆ ปัจจัย ได้แก่ รูปแบบและความง่ายของแบบทดสอบ ทักษะความรู้และความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่มีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้นหรือลดลง คือประสิทธิภาพในการสอนของครู ดังนั้นหากหลาย ๆ สถานศึกษาให้ความสนใจและมุ่งเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาเอกชนเดียวกับประเทศสิงคโปร์ที่ประสบความสำเร็จด้านการศึกษาล้ว ก็อาจนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพทางการศึกษาของประเทศไทยได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3, 2563)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่กล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหา และแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำเสนอแนวทางที่เหมาะสมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพครูและระบบการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ทำการรวบรวมและทบทวนข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด และการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ชั้น ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ

ชั้นที่ 1 การศึกษาปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 304 คน

ขั้นที่ 2 การนำเสนอแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 คน จำนวน 5 คน

ผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และด้านโครงสร้างสนับสนุน อยู่ในระดับมาก และต่ำที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. สภาพปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการสร้างภาวะผู้นำร่วม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3. แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

จากการศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรก นำมากำหนดเป็นปัญหาเร่งด่วน 3 ปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ 1. ด้านโครงสร้างสนับสนุน 2. ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ 3. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และสามารถจัดลำดับปัญหาเร่งด่วนตามลำดับ ดังนี้ 1. ด้านโครงสร้างสนับสนุน 2. ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ 3. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 4. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และ 5. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ตามลำดับ

3.1 ด้านโครงสร้างสนับสนุน แนวทางแก้ไขปัญหา ดังนี้

ผู้บริหารควรมีการจัดประชุมหารือ เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างขวัญกำลังใจให้ครู ทุกปีงบประมาณและปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอยู่เสมอ นำไปสู่การเป็นวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการจัดตั้งกลุ่ม PLC บันทึกข้อความนำเสนอเรื่องที่จะพัฒนาหรือแก้ปัญหาต่อผู้บริหาร ก่อนดำเนินกิจกรรม PLC ในแต่ละปีการศึกษาต่อผู้บริหารให้รับรู้ลงนามให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรมีการนำเสนอและเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยเข้ามาให้ครูได้ใช้ในการดำเนินงาน PLC เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดกิจกรรมนำเสนอผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรม PLC ที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนร่วมกัน

และพัฒนาต่อยอดในกลุ่มอื่น มีการกำหนดให้ผู้บริหารและครูมีการจัดกิจกรรม PLC ร่วมกันเพื่อให้ได้กิจกรรมที่เอื้อต่อการดำเนินงาน PLC อย่างเป็นทางการและเป็นกัลยาณมิตร และควรมีการจัดห้องประชุม

สำหรับการจัดกิจกรรม PLC เพื่อให้ครูและผู้บริหารได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสาระต่างๆ ในโรงเรียน โดยกำหนดสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

3.2 ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ แนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

ผู้บริหารควรมีการกำหนดให้ผู้บริหารและครูมีกำหนดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ชัดเจน และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรมทุกสัปดาห์กลุ่ม PLC ต้องนำรายงานการประชุมกลุ่ม PLC นำเสนอตามขั้นตอนเพื่อผู้บริหารทราบและเสนอความคิดเห็นต่างๆมาให้กับกลุ่ม PLC ได้แก้ไขปรับปรุง มีการส่งเสริมคุณค่าผลงาน โดยนำผลงานกระบวนการ PLC เผยแพร่ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาข้อมูลให้กับกลุ่มผู้สนใจได้นำไปข้อมูลไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสูงสุด ส่งเสริมกิจกรรม PLC เพื่อให้ครูและผู้บริหารได้มีโอกาสได้มาพบปะพูดคุย ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน อันจะนำไปสู่การสร้าง ความไว้วางใจและเชื่อใจซึ่งกันและกัน จัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่ม PLC เป็นระยะ ๆ ตามกระบวนการและขั้นตอนของ Lesson Study หรือกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง มีการประชุมกลุ่ม PLC อย่างต่อเนื่อง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็น และเหตุผลของกันและกัน นำไปสู่ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ และมีการสร้างแบบรายงานการดำเนิน กิจกรรม PLC โดยภายในแบบฟอร์มรายงาน มีขั้นตอนกระบวนการ ตลอดจนการพัฒนาตามข้อตกลง พร้อมระบุแนวปฏิบัติการประเมินผล และนำเสนอผู้บริหารให้รับทราบการดำเนินงาน

3.3 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ แนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

ผู้บริหารควรมีการจัดทำกิจกรรมและเชิญโรงเรียนอื่น ๆ มาเยี่ยมชม จัดกิจกรรมให้ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระฯ ได้แลกเปลี่ยนนวัตกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนจุดเด่นการดำเนินกิจกรรมของแต่ละโรงเรียน จัดทำวิธีการนำเสนอพัฒนาหรือนวัตกรรมที่เกิดจากกิจกรรม PLC หรือการประชุมขยายผล โดยมีผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรม ควรมีการส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการฝึกอบรม อัปเดตความรู้ และนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นศักยภาพ และพัฒนาทักษะทางด้านจัดการเรียนการสอนให้ มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และแบ่งปัน กับเพื่อครูต่างกลุ่มสาระหรือต่างโรงเรียน เพื่อเปิดประสบการณ์และเปิดมุมมองให้กับครูได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น จัดกิจกรรม PLC ในทุกปีการศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์การรายงานการดำเนิน กิจกรรม PLC และมีการประกวดสื่อนวัตกรรมตามรูปแบบ PDCA สำหรับการจัดการเรียนรู้และต่อยอด นำไปสู่การร่วมกิจกรรมการประกวดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากหน่วยงานต่าง ๆ หรือการขอมี หรือเลื่อนวิทยฐานะ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของครู และควรมีการนำรูปแบบและกิจกรรมของกลุ่ม PLC ที่ประสบความสำเร็จในบริบทต่าง ๆ มาปรับใช้ในการพัฒนาศักยภาพของครูในการจัดการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3.4 ด้านวิสัยทัศน์ร่วม แนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและ ผู้เรียนร่วมกัน เพื่อผลักดันคุณภาพทางการศึกษาให้ไปอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับคุณครูที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา ผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูท่านอื่น ๆ และสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับครูได้ สูงสุด ควรมีการนำวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินกิจกรรม PLC เข้ามาจัดอบรมปฏิบัติการเพื่อให้มี ความเข้าใจกระบวนการวิธีการดำเนินการและผลลัพธ์จากนั้นจัดทำรูปแบบรายงานการดำเนินกิจกรรม PLC และข้อตกลงร่วมกันจัดตั้งกลุ่ม PLC ที่มีความสนใจในการพัฒนารูปแบบเดียวกัน จัดให้มีการประชุม

ชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญและผลจากการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC โดยมีคณะผู้บริหารนำประชุม และชี้แจง เพื่อให้คณะครูได้เห็นถึงความสำคัญ และทำความเข้าใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันให้สอดคล้องกับการประเมินผลการพัฒนางานตามข้อตกลงในแต่ละปีงบประมาณ ทั้งในส่วนของผู้บริหารและครูทั้งโรงเรียน จัดทำแบบฟอร์มรายงานการพัฒนางานกิจกรรม PLC ของแต่ละกลุ่มมีการดำเนินการกิจกรรมตามปฏิทินและการนำเสนอผลลัพธ์และการพัฒนางานกิจกรรม PLC ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อที่จะได้นำมาสร้างสถิติการเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละปี และคู่อัตราการเติบโตของการพัฒนางานกิจกรรม PLC มีการบูรณาการการดำเนินการ กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายร่วมกันในการประชุมครูในการจัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน จัดให้มีการประสานงานระหว่างกลุ่มงานในการวิเคราะห์ SWOT และปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนตลอดจน จัดให้มีคำสั่งแต่งตั้งหรือการประชุมสัมมนาแนวทางการดำเนินงาน PLC ให้ครูได้รับทราบและส่งรายงานการดำเนินกิจกรรม PLC ในแต่ละปีต่อผู้บริหาร และจัดให้มีการพูดคุยติดตามและประเมินผลนำมาปรับปรุงแก้ไขทุกภาคเรียนจะทำให้ครูกระตือรือร้นในการทำงานจนเห็นเป็นรูปธรรม

3.5 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ แนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

ผู้บริหารควรมีการจัดทำกิจกรรมและเชิญโรงเรียนอื่นๆ มาเยี่ยมชม จัดกิจกรรมให้ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระฯ ได้แลกเปลี่ยนนวัตกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนจุดเด่นการดำเนินกิจกรรมของแต่ละโรงเรียน จัดทำวิธีการนำเสนอพัฒนาหรือนวัตกรรมที่เกิดจากกิจกรรม PLC หรือการประชุมขยายผล โดยมีผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรม ควรมีการส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนอื่นและนำมาปรับปรุงโรงเรียนตนเอง ควรมีการส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการฝึกอบรม อัปเดตความรู้ และนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นศักยภาพ และพัฒนาทักษะทางด้านจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ควรมีการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดง

ความคิดเห็น และแบ่งปัน กับเพื่อครูต่างกลุ่มสาระหรือต่างโรงเรียน เพื่อเปิดประสบการณ์และเปิดมุมมองให้กับครูได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ควรมีการจัดกิจกรรม PLC ในทุกปี การศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์การรายงานการดำเนินกิจกรรม PLC และมีการประกวดสื่อนวัตกรรมตามรูปแบบ PDCA สำหรับการจัดการเรียนรู้และต่อยอด นำไปสู่การร่วมกิจกรรมการประกวดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากหน่วยงานต่างๆหรือการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ อันจะส่งผลต่อการพัฒนา ศักยภาพของครู และควรมีการนำรูปแบบและกิจกรรมของกลุ่ม PLC ที่ประสบความสำเร็จในบริบทต่าง ๆ มาปรับใช้ในการพัฒนา ศักยภาพของครูในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการปฏิบัติการการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน มีด้านที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการถึงจำนวน 5 ด้าน ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการอยู่แล้ว แต่ยังไม่เกิดผลเท่าที่ควร จึงทำให้สภาพการปฏิบัติการการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกรินทร์ สังข์ทอง (2557) ได้ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะ และรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูบริบทโรงเรียนในประเทศไทยที่มีแนว

ทางการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทย ส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและรับฟัง สอดคล้องกับแนวคิดของ Cannata (2007) ได้กล่าวว่า การร่วมมือรวมพลัง หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของครู เพื่อบรรลุพันธกิจร่วมขององค์การ โดยกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจะต้องตอบสนอง เป้าประสงค์หลักขององค์การ

2. จากการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างภาวะผู้นำร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูไม่ค่อยให้ความสำคัญและความเชื่อมั่นระหว่างสมาชิกในกลุ่ม PLC ตลอดจนเพื่อนร่วมงานด้วยกันในโรงเรียน ผู้บริหารไม่ได้มีการใช้หลักประชาธิปไตยในกระบวนการตัดสินใจร่วมกันกับครูเพื่อการดำเนินงาน PLC ในโรงเรียน ไม่เปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอความคิดเห็นและวิธีการปฏิบัติงานอย่างอิสระ และไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน PLC ของโรงเรียน สอดคล้องงานวิจัยของ พิเชิต ขำดี และต้องลักษณะ บุญธรรม (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน สร้างภาวะผู้นำ ผู้ตามในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มอบหมายงานตามความความถนัด และส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกกรินทร์ สังข์ทอง (2557) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership) ภาวะผู้นำร่วมในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2 นัยสำคัญอยู่ 2 ลักษณะ คือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม และภาวะผู้นำร่วมกันให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่ขับเคลื่อนด้วยการนำร่วมกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3. แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

3.1 แนวทางการแก้ปัญหาด้านโครงสร้างสนับสนุน มีดังนี้ ผู้บริหารควรมีการจัดประชุมหารือเพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างขวัญกำลังใจให้ครู ทุกปีงบประมาณและปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอยู่เสมอ นำไปสู่การเป็นวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการจัดตั้งกลุ่ม PLC บันทึกข้อความนำเสนอเรื่องที่จะพัฒนาหรือแก้ปัญหาต่อผู้บริหาร ก่อนดำเนินกิจกรรม PLC ในแต่ละปีการศึกษาต่อผู้บริหารให้รับรู้ลงนามให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรมีการนำสื่อและเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยเข้ามาให้ครูได้ใช้ในการดำเนินงาน PLC เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดกิจกรรมนำเสนอผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรม PLC ที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนร่วมกันและพัฒนาต่อยอดในกลุ่มอื่น มีการกำหนดให้ผู้บริหารและครูมีการจัดกิจกรรม PLC ร่วมกันเพื่อให้ได้กิจกรรมที่เอื้อต่อการดำเนินงาน PLC อย่างเป็นกัลยาณมิตร และควรมีการจัดห้องประชุมสำหรับการจัดกิจกรรม PLC เพื่อให้ครูและผู้บริหารได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสาระต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยกำหนดสัปดาห์ละหนึ่งครั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกกรินทร์ สังข์ทอง (2557) ได้กล่าวว่า โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive structure) เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ต้องใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรแทนวัฒนธรรมแบบราชการ และเป็นวัฒนธรรมที่ส่งเสริมวิสัยทัศน์ การดำเนินการที่ต่อเนื่องและยั่งยืน มีโครงสร้างการบริหารงานชุมชนแบบปกครองตนเอง เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างครูผู้สอนกับฝ่ายบริหาร มีการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เป็นรูปแบบทีมงานเป็นหลัก จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เน้น

ความคล่องตัวในการดำเนินการจัดการกับเงื่อนไขความขัดแย้ง และมีระบบสารสนเทศของชุมชนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ

3.2 แนวทางการแก้ปัญหาด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ มีดังนี้ ผู้บริหารควรมีการกำหนดให้ผู้บริหารและครูมีการกำหนดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ชัดเจน และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรมทุกสัปดาห์กลุ่ม PLC ต้องนำรายงานการประชุมกลุ่ม PLC นำเสนอตามขั้นตอนเพื่อผู้บริหารทราบและเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ มาให้กลุ่ม PLC ได้แก้ไขปรับปรุง มีการส่งเสริมคุณค่าผลงาน โดยนำผลงานกระบวนการ PLC เผยแพร่ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาข้อมูลให้กับกลุ่มผู้สนใจได้นำไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสูงสุด ส่งเสริมกิจกรรม PLC เพื่อให้ครูและผู้บริหารได้มีโอกาสได้มาพบปะพูดคุย ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน อันจะนำไปสู่การสร้างควมไว้วางใจและเชื่อใจซึ่งกันและกัน จัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่ม PLC เป็นระยะ ๆ ตามกระบวนการและขั้นตอนของ Lesson Study หรือกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการประชุมกลุ่ม PLC อย่างต่อเนื่อง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็น และเหตุผลของกันและกัน นำไปสู่ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ และมีการสร้างแบบรายงานการดำเนินกิจกรรม PLC โดยภายในแบบฟอร์มรายงาน มีขั้นตอนกระบวนการ ตลอดจนการพัฒนาตามข้อตกลงพร้อมระบุแนวปฏิบัติการประเมินผล และนำเสนอผู้บริหารให้รับทราบการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกรินทร์ สังข์ทอง (2557) ได้กล่าวว่า ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) เป็นการทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และพันธกิจร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ มีลักษณะการคิด การวางแผน ข้อตกลง การตัดสินใจ แนวปฏิบัติ การประเมินผล และการรับผิดชอบร่วมกัน

3.3 แนวทางการแก้ปัญหาด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ แนวทางแก้ไขปัญหามีดังนี้ ผู้บริหารควรมีการจัดทำกิจกรรมและเชิญโรงเรียนอื่น ๆ มาเยี่ยมชม จัดกิจกรรมให้ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระฯ ได้แลกเปลี่ยนนวัตกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนจุดเด่นการดำเนินกิจกรรมของแต่ละโรงเรียน จัดทำวิธีการนำเสนอพัฒนาหรือนวัตกรรมที่เกิดจากกิจกรรม PLC หรือการประชุมขยายผล โดยมีผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรม ควรมีการส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการฝึกอบรม อัปเดตความรู้ และนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นศักยภาพ และพัฒนาทักษะทางการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และแบ่งปัน กับเพื่อครูต่างกลุ่มสาระหรือต่างโรงเรียน เพื่อเปิดประสบการณ์และเปิดมุมมองให้กับครูได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น จัดกิจกรรม PLC ในทุกปีการศึกษาที่มีการนำเสนอผลลัพธ์การรายงานการดำเนินกิจกรรม PLC และมีการประกวดสื่อนวัตกรรมตามรูปแบบ PDCA สำหรับการจัดการเรียนรู้และต่อยอด นำไปสู่การร่วมกิจกรรมการประกวดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากหน่วยงานต่าง ๆ หรือการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของครู และควรมีการนำรูปแบบและกิจกรรมของกลุ่ม PLC ที่ประสบความสำเร็จในบริบทต่าง ๆ มาปรับใช้ในการพัฒนาศักยภาพของครูในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกรินทร์ สังข์ทอง (2557) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ เป็นการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรือวุฒิภาวะความเป็นครู ให้เป็นครูที่สมบูรณ์ โดยครูรู้จักตนเอง เพื่อที่จะเข้าใจผู้เรียนที่มากกว่าความรู้ แต่เรียนรู้ผู้เรียนในความเป็นมนุษย์ ความฉลาดทางอารมณ์ เมื่อครูมีความเข้าใจในตนเองแล้ว จึงจะสามารถเข้าใจผู้เรียนได้ จนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้

3.4 แนวทางการแก้ปัญหาด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีดังนี้ ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับคุณครูที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ อาทิ ครูที่ได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ ครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผลงานที่เป็นเลิศของนักเรียนเป็นต้น การนำวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินกิจกรรม PLC จัดอบรมปฏิบัติการเพื่อให้ความเข้าใจกระบวนการวิธีการดำเนินการและผลลัพธ์จากนั้นจัดทำรูปแบบรายงานการดำเนินกิจกรรม PLC และข้อตกลงร่วมกันจัดตั้งกลุ่ม PLC ที่มีความสนใจในการพัฒนารูปแบบเดียวกัน จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญและผลจากการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC ของแต่ละกลุ่มโดยยึดการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันให้สอดคล้องกับการประเมินผลการพัฒนางานตามข้อตกลงในแต่ละปีงบประมาณ ทั้งในส่วนของผู้บริหารและครูทั้งโรงเรียน และการดำเนินการจัดทำแบบฟอร์มรายงานการพัฒนากิจกรรม PLC ของแต่ละกลุ่มมีการดำเนินกิจกรรมตามปฏิทินและการนำเสนอผลลัพธ์และการพัฒนากิจกรรม PLC ในแต่ละปีการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชิต ขำดี และต้องลักษณะ บุญธรรม (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน การส่งเสริมให้ครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน และมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม

3.5 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ แนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้ ผู้บริหารควรดำเนินการประชุมในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย มีการแลกเปลี่ยนจุดเด่นการดำเนินกิจกรรมของแต่ละโรงเรียน จัดทำวิธีการนำเสนอพัฒนาหรือนวัตกรรมที่เกิดจากกิจกรรม PLC หรือการประชุมขยายผล จัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรทุกปีงบประมาณและจัดให้มีทีมพัฒนาบุคลากรประชาสัมพันธ์การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพจากหน่วยงานต่างๆให้คุณครูได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูนำหัวข้อการทำ PLC ของกลุ่มไปสร้างต้นแบบแผนการสอนสำหรับการจัดการเรียนรู้และต่อยอด นำไปสู่การร่วมกิจกรรมการประกวดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากหน่วยงานต่างๆหรือการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของครูต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชิต ขำดี และต้องลักษณะ บุญธรรม (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้ การเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงศักยภาพของตนเองและสร้างข้อตกลงร่วมกันเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในด้านโครงสร้างสนับสนุน ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ และด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ควรมีการประชุมปฏิบัติการหลอมรวมแนวทาง/วิธีการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จขององค์กร โดยนำผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นฐานความคิด

เอกสารอ้างอิง

- วิจารณ์ พานิช. (2560). **การจัดการความรู้ คือ อะไร : ไม่ทำไม่รู้**. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/21446>
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2557). โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ. **วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. 25(1), 93-102.
- พิชิต ขำดี และต้องลักษณ์ บุญธรรม. (2561). ความต้องการจำเป็นของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร**, 39(2), 67 – 78.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. (2563). **รายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี**. สืบค้นจาก <https://www.sesact.go.th/index.php/17521>.
- Senge, P. M. (1990). **The fifth discipline: The art and practice of the learning organization**. London: Century Press.